

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE
REVIJA "KNJIŽNICA"

Poročilo za leto 2003

Sedanji uredniški odbor revije ter glavni in odgovorni urednik so bili imenovani leta 2000, nov uredniški svet pa na skupščini ZBDS oktobra 2003. Uredništvo je oblikovalo naslednje **dolgoročne cilje**:

- izboljšati kvaliteto revije (prispevkov);
- povečati število sodelujočih avtorjev;
- razširiti vsebinsko področje prispevkov;
- izboljšati promocijo in marketing revije;
- izdajati letno eno mednarodno številko;
- oblikovati mednarodni uredniški odbor;
- pripraviti elektronsko obliko revije.

Kratkoročni cilji za leto 2003 so bili:

- dosledno izvajati recenzijski postopek za vse strokovne in znanstvene prispevke in poskrbeti za večjo usklajenost recenzentov glede upoštevanja kriterijev za ocenjevanje in razvrščanje prispevkov;
- dosledno upoštevati standarde glede znanstvene opreme in izgleda revije ter posameznih prispevkov;
- redni obseg revije naj bo namenjen v prvi vrsti znanstvenim prispevkom, v manjšem obsegu pa strokovnim prispevkom in prispevkom ZBDS (zaradi zahtev financerjev);
- nameniti najmanj 60% prostora znanstvenim prispevkom;
- iskati »nove« avtorje prispevkov, tudi izven Slovenije (da se zagotovi večja pestrost in tudi odmevnost revije);
- skrbeti za enakomerno pokritost strokovnega področja (npr. angažiranje avtorjev s področja dejavnosti šolskih knjižnic);
- na spletni strani revije oblikovati elektronski naročilnici za fizične in pravne osebe;
- urediti problematiko distribucije in ponudbe oz. prodaje revije (boljša promocija, iskanje novih naročnikov, iskanje oglaševalcev);
- vse številke natisniti v koledarskem letu.

Uresničitev programa in ciljev:

1. V skladu s planom so bile v letu 2003 pripravljene in natisnjene **4 številke** revije (ena dvojna, dve enojni). Revija je v letu 2003 izpolnila načrte glede rednega izhajanja (maj, oktober, december). Sprejet je bil temeljni akt revije tj. **Pravilnik o organizaciji in izdajanju revije Knjižnica**. Revija je bila vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS pod evidenčno številko 696.
2. Upoštevani so bili tudi vsi priporočeni **standardi** in delno uresničeni načrti glede **vsebine** revije (nezadovoljivo realizirani cilji: angažiranje tujih avtorjev in članov uredništva iz tujine, recenzije strokovnih del, pregledi strokovne literature s področja bibliotekarstva).
3. Projekt »**E-Knjižnica**« je bil realiziran, testna verzija je dostopna na spletu URL: <http://www.ck.uni-lj.si/Eva/Knjiznica/>. Odmevi uporabnikov so bili ugodni, večina njihovih predlogov je bila upoštevana pri novejših verzijah. Predsedstvo ZBDS je testno verzijo odobrilo na svoji 8. seji. V pripravi je pogodba med ZBDS in Centralno tehniško knjižnico Univerze v Ljubljani o izdelavi in vzdrževanju spletne izdaje revije Knjižnica. Uradna predstavitev spletne izdaje je potekala na strokovnem posvetovanju ZBDS na Otočcu v oktobru 2003. Spletna izdaja revije je pridobila svojo ISSN številko (1581-7903) in zapis v katalogu COBISS.

V novembru se je ZBDS prijavil na javni razpis Ministrstva za informacijsko družbo za sofinanciranje izdaje samostojnih gradiv s področja informacijske družbe s projektom »Digitalni arhiv revije Knjižnica«, vendar prijava ni bila uspešna.

4. Postopek **distribucije** revije je bil urejen, za razpošiljanje revije skrbi tiskarna.
5. **Promocija** revije poteka s pomočjo ažurnega objavljanja kazal in izvlečkov na spletni strani ZBDS, M. Dolgan-Petrič pripravlja recenzije za Delo-Književni listi, v BiH jih za njihovo strokovno revijo pripravlja mag. Neda Čukac. Ker revija nima profesionalnih kadrov, niti jih nima ZBDS, je še vedno bilo premalo aktivnosti glede pridobivanja novih naročnikov in objavljanja reklam. **Naklada** je tudi v letu 2003 znašala 1.500 izvodov, informacijski ponudniki, ki so imeli v reviji objavljene reklame, so za to sponzorirali strokovno posvetovanje ZBDS.
6. V letu 2003 (tabela 2) je bilo skupaj objavljenih **30 člankov**, med njimi 19 znanstvenih in 11 strokovnih ter 3 prispevki ZBDS v skupnem obsegu: **znanstveni 30.43 AP** (70,5%), **strokovni 10.50 AP** (24,7%) in **ostali prispevki 1.65 AP** (0,8%). Objavljali so tudi novi, mladi avtorji in avtorji, ki se ne ukvarjajo ozko s področjem bibliotekarstva. Skupaj je v letu 2003 prispevke objavilo **33 različnih avtorjev**; samo 6 prispevkov je bilo napisanih v soavtorstvu, pri ostalih prispevkih je bil avtor eden (individualno avtorstvo je bilo prisotno pri 80% člankov; v letu 2002 pri 90%), trije avtorji so napisali več kot en prispevek (eden 3 in dva avtorja po 2 prispevka).

Tabela 1. Statistika revije Knjižnica za obdobje 2000 - 2002

leto in številka			št. prispevkov			število AP			št. znanstvenih prispevkov			št. strokovnih prispevkov		
2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002	2000	2001	2002
4	4	4	7	11	13	12.32	10.96	25.37	4	7	7	3	4	6
3	3	3	10	7	14	14.88	13.78	10,00	6	2	7	4	5	7
1-2	1-2	1-2	13	10	11	15.89	12.52	14.48	9	7	6	4	3	5
4	4	4	30	28	38	43.09	37.26	49.85	19	16	20	11	12	18
100%	100%	100%							63%	57%	53%	37%	43%	47%

Tabela 2: Statistika revije Knjižnica za leto 2003

leto in številka	št. prispevkov skupaj	št. znan. prispevkov	znanstveni v AP	št. strokovnih prispevkov	strokovni v AP	ostali prisp.	ostalo v AP	št. AP SKUPAJ
2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
4	7	6	6.62	1	0.55	1	0.60	7.78
3	8	8	13.99	0	0	1	0.57	14.56
1-2	15	6	9.82	10	9.95	1	0.48	20.24
4	30	19	30.43	11	10.50	3	1.65	42.58
100%								

7. Obseg letnika 47 je bil v skladu z načrtovanim, znašal je **42.58 AP** (zaradi vsebinske zaključenosti št. 4 preteklega letnika, sta bila dva prispevka namenoma vključena v št. 4/2002 namesto v 1-2/2003). Skupni obseg letnika 47 je znašal (198+272+130) **600 strani**. Med objavljenimi članki je bilo 70% prostora namenjenega znanstvenim člankom, razmerje med znanstvenimi in strokovnimi članki je torej ustrezalo zahtevam financerjev.
8. **Delo uredništva** je bilo v letu 2003 usklajeno z zahtevami ministrstev, ki revijo sofinancirata: upoštevani so bili ustrezni standardi, spremljanje prispevkov, recenzijski postopek, delo z avtorji in delo z recenzenti. Strokovnjaki, ki so bili zaproseni za sodelovanje kot **recenzenti**, so svoje delo opravljali brez finančnega nadomestila.
9. **Spletna stran** na internetu je bila dopolnjena z obrazci za naročanje revije in reklamacije in stalno ažurirana, rubriko z vprašanji in odgovori ni uspelo pripraviti, prav tako ne evalvacijskega vprašalnika za bralce revije, povezave do sorodnih revij niso bile pripravljene (v delo se bodo v letu 2003 morali aktivneje vključiti člani uredništva).
10. **Finančna sredstva** za pripravo in izdajanje revije se realno niso zmanjšala. Revija je bila sofinancirana s strani Ministrstva za kulturo in Ministrstva za šolstvo, znanost in šport (razpis za

znanstveno periodiko, pri razpisu za mladinsko periodiko je bila tokrat revija neuspešna, saj je delež proračunskih sredstev s strani ostalih dveh razpisov presegal postavljeno mejo), del sredstev pa je pridobila od naročnikov. Honorarji za članke so ostali na ravni december leta 2000, (povprečno so dosegli le še 30% višine minimalnih honorarjev, ki jih določa pravilnik Ministrstva za kulturo). Prihodki so v letu 2003 omogočili izdajo načrtovanega števila revij in vzdrževanje E-Knjžnice. Po končnem obračunu za leto 2003 revija ne bo poslovala negativno in ne bo bremenila ostalega programa Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. Ob tem je treba poudariti, da velik delež materialnih stroškov, ki nastajajo ob pripravi števil, pokriva Narodna in univerzitetna knjižnica, kjer je sedež uredništva (telefoni, telefaks, uporaba računalniške opreme, prostor itd.). V strukturi proračuna revije znašajo lastna sredstva približno **32%**, lastni delež se v primerjavi s preteklim letom ni povečal (prispevek iz članarine je ostal enak). Proračun za leto 2003 ni omogočal širitve dejavnosti v mednarodni prostor.

11. **Pridobivanje lastnih finančnih sredstev** je v primeru revije Knjižnica težko, saj Zveza bibliotekarskih društev Slovenije nima zaposlenega vsaj profesionalnega tajnika, ki bi se lahko ukvarjal s promocijo in trženjem revije, poleg tega gre za precej ozko strokovno področje in je že sedanje število naročnikov oz. naklada (1.500 izvodov) visoko za slovenski prostor.
12. **Objavljanja** prevodov v letniku 45 ni bilo, saj proračun revije ni zadoščal za avtorske honorarje za prevajalce.
13. **Sodelovanje** s tujino – pri delu uredništva in kot recenzenti so sodelovali tudi strokovnjaki iz tujine, zaenkrat le iz Hrvaške. Predlagana je bila razširitev uredništva s tujimi strokovnjaki in angažiranje t.i. gostujočih urednikov, ki pa je v letu 2003 ni uspelo realizirati. Poteka pa redna izmenjava revije z drugimi državami (26).
14. **Revija** je bila tudi v letu 2003 **indeksirana** v tuji bazi podatkov s področja bibliotekarstva in informacijske znanosti LISA (Library and Information Science Abstracts), v kateri je trenutno od leta 1990 dalje obdelanih skupaj 394 člankov; ažurno pa je bila bibliografsko obdelana tudi v sistemu COBISS.
15. Delo **glavne in odgovorne** urednice je vključevalo naslednje aktivnosti: pridobivanje in spremljanje prispevkov ter sodelovanje z avtorji, skrb za recenzijski postopek ter sodelovanje z recenzenti, skrb za znanstveno opremo prispevkov, priprava tekstov za tisk (vključno z lektorskimi popravki) in sodelovanje s tiskarno, korekture natisov revije, priprava poročil o delu za financiranje dejavnosti, priprava vlog za financiranje, sodelovanje z uredniki spletne strani E-Knjžnica, izračun avtorskih honorarjev, vodenje evidenc in statistik, izmenjava revije z BiH in Hrvaško, priprava tekstov za spletno stran ZBDS.

dr. Melita Ambrožič, glavna in odgovorna urednica
Ljubljana, 12. 1. 2004